

ULUSLARARASI ENERJİ AJANSI İCRA DİREKTÖRÜ DR. BİROL'DAN TÜRKİYE'YE UYARI:

Enerji diplomamız DENGELİ OLMALI

Bölgemizdeki çalkantıların birçok insanı tedirgin ettiğini belirten Dr. Fatih Birol, 'Türkiye'nin kaya gibi bir enerji stratejisinin olması ve dengeli bir enerji diplomasisi izlememiz elzemdir' dedi

RECEP ERÇİN

recep@aydinlikgazete.com

DÜNYA Enerji Görünümü (World Energy Outlook) 2016 Raporu yayımlandı. Küresel enerji piyasalarının bugününe ve gelecek 25 yıla ilişkin en son tahminleri, küresel iklim değişikliğine dair öngörülerini, politika gelişmelerini ve bir önceki yıldan bu yana elde edilen tecrübelerle güçlendirilen analizleri içeren rapor dün Sabancı Center'da düzenlenen bir toplantıda ele alındı.

Sabancı Üniversitesi İstanbul Uluslararası Enerji ve İklim Merkezi (IICEC) ev sahipliğinde düzenlenen toplantıda Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) İcra Direktörü Dr. Fatih Birol, rapora ilişkin bir sunum yaptı.

ÖZELLEŞTİRME SÜRMEYİYMİŞ!

Toplantının açılış konuşmasını yapan Sabancı Üniversitesi Mütevelli Heyeti Kurulu Başkanı Güler Sabancı, raporda yer alan gelişmelere değindikten sonra "Yani; zorlu bir enerji geleceği, fırsatlarıyla birlikte bizleri bekliyor" dedi.

Türkiye'de enerji sektöründe dağıtım özelleştirmelerinin tamamlandığını, üretim özelleştirmelerinin de devam ettirilmesi gerektiğini savunan Sabancı, "Son 10 yılda Türkiye elektrik sektörüne 75 milyar dolar yatırım yapıldı. Türkiye elektrik ve doğalgaz sektörleri, toplamda 100 milyar TL'ye ulaşan pazar büyüklüğüyle pek çok kritik sektörden daha önde bir konuma geldi" bilgisini paylaştı.

Enerji tüketiminin rolü ve öneminin arttığına dikkat çeken Güler Sabancı, "Artık liberalleşme adımlarını hızlandırarak daha ileriye taşımaları ve tüketimin lehine olan bir piyasaya daha fazla işlerlik kazandırmaları" çağrısını yaptı.

İYİ DIPLOMASI ŞART

Dünya Enerji Görünümü 2016 Raporu'na ilişkin sunumunu gerçekleştiren Dr. Fatih Birol, soru cevap bölümünde değişen enerji dengeleri açısından Türkiye'nin konumuna ilişkin bir soruyu şöyle yanıtladı: "Dünya karbon rezervlerinin üçte ikisi bizim çevremizde. Bugün Irak, Suriye ve Libya'da olanlar hepimizi kaygılandırıyor. Gelişmeler insanların başını döndürecek kadar hızlı. Ama ekonomik gerçekler inatçıdır. Eğer doğru

enerji stratejileriniz varsa politik dalgalanmaya karşı mendrek gibi ekonomimizi korur. Türkiye'nin kaya gibi bir enerji stratejisinin olması ve dengeli bir enerji diplomasisi izlememiz elzemdir. Çalkantılar birçok insanı tedirgin ediyor ama iyi bir diplomasi ile ülkemiz için iyi fırsatlar yaratabiliriz."

PARIS BİZİ KURTARMAZ!

Dr. Fatih Birol sunumunda ise enerjinin geleceğine ilişkin şu bilgileri verdi:

"Son 25 yılda dünyanın toplam enerji tüketimine en büyük katkı kömürden geldi. Kömürün büyümesi gelecek 25 yılda ciddi olarak yavaşlayacak. Petrol talebi geçmişe göre daha yavaş büyüyecek. En ciddi büyüme temiz teknolojiler dediğimiz yenilenebilir ve nükleer enerjiden gelecek. Gelecek 25 yılda mevcut politikalar çerçevesinde büyümeye damgasını yenilenebilir enerji vuracak. Güneş enerjisindeki maliyetler son 5 yılda yüzde 80, rüzgardaki maliyetler ise 3'te 1 oranında azaldı.

Yenilenebilir enerjideki büyümenin çok

daha hızlı olması gerekiyor. Bunun olmasının şartı, hükümetlerin ciddi yenilenebilir enerji politikalarını hayata geçirmesine bağlı. 'Paris yapıldı iklim kurtuldu' demek doğru değil. Bu büyüme bile Paris'teki 2 santigrat derece hedefine ulaşmamıza yeterli değil. Sıcaklık sınırı Paris'e rağmen 2.7 santigrat olacak.

Orta Doğu'dan petrol ithal eden ABD, bu yıl ilk kez LNG ihraç etti. 10-15 yıl içinde ABD'nin petrol ithalatı sıfırlanacak.

Orta Doğu ülkeleri dünya petrol üretiminde yüzde 35'lik payla son 40 yılın en yüksek seviyesine ulaştı. Petrol fiyatları dalgalanmaya devam edecek.

Şu anda petrolde mevcut yatırımların olmaması, birkaç yıl sonra ciddi sorun yaratabilir. 2015 ve 2016'da yeni petrol yatırım proje sayısı 1950'den bu yana görülmemiş şekilde az. 2016'da yeni keşfedilen petrol sahaları son 40 yılın en düşüğünde. O bakımdan önümüzdeki 2-3 yıl içinde çığır talebi şu andaki gibi, günlük büyüme 1 milyon varil devam ederse, dünya petrol piyasalarında büyük sıkıntılarla karşılaşılabilir."

SERMAYENİN yeniden dağılımı

DÜNYA Enerji Görünümü 2016 Raporu'nun yönetici özetine göre, ana senaryoda küresel enerji arzında toplam 44 trilyon dolarlık bir yatırım ihtiyacı duyuluyor. Söz konusu yatırımın yüzde 60'ı bu yakıtları kullanan santraller de dahil olmak üzere

petrol, gaz ve kömür çıkarımı ile arzi ve yaklaşık yüzde 20'si de yenilenebilir enerjiye yönlendirilmekte. Enerji verimliliğinde iyileştirmeler yapmak için fazladan 23 trilyon dolara ihtiyaç duyuluyor. Bu durum, toplam arz yatırımının yaklaşık yüzde 70'inin fosil yakıtlara gittiği 2000-2015 dönemi ile karşılaştırıldığında, başlıca yenilenebilir enerji teknolojileri için maliyet düşüşlerinin devam etmesi beklentisi söz konusu olduğunda, sermayenin belirgin bir şekilde yeniden dağılımını temsil etmektedir.

